

Sygn. akt II KK 170/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk (sprawozdawca)

SSN Marek Motuk

w sprawie **M. K.**,

skazanego z art. 217 § 1 k.k. oraz art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2022 r. w Izbie Karnej,

na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.),

kasacji wniesionej na korzyść skazanego przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim

z dnia 19 maja 2021 r., sygn. akt II K 1043/20

uchyla wyrok w zaskarżonej części, tj. jego pkt II *tiret* drugie w zakresie orzeczenia środka karnego w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Radzynie Podlaskim do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

M. K. został oskarżony o to, że w dniu 26 czerwca 2020 r., w P., woj. [...], naruszył nietykalność cielesną małoletniego D. W. poprzez uderzenie ręką w twarz, tj. o czyn z art. 217 § 1 k.k. (pkt I) oraz o to, że w dniu 27 czerwca 2020 r., w P., woj.

[...], działając publicznie i z oczywiście błahego powodu, okazując przez to lekceważenie dla porządku prawnego, kopnął w rękę D. W., czym spowodował u niego obrażenia ciała w postaci złamania bliższej nasady pierwszej kości prawego śródręcza, które to obrażenia spowodowały rozstrój zdrowia lub naruszenie czynności narządów ciała na czas dłuższy niż 7 dni, tj. o czyn z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. (pkt II).

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim z dnia 19 maja 2021 r., sygn. akt II K 1043/20, M. K. został uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt. I czynu wypełniającego dyspozycję art. 217 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę grzywny w ilości 120 (stu dwudziestu) stawek dziennych, ustalając w oparciu o art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięciu) złotych (*pkt 1*) oraz za winnego czynu zarzucanego mu w pkt. II, przy czym wyeliminował z jego opisu słowa „rozstrój zdrowia lub”, tj. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i za to na podstawie tych przepisów wymierzył mu karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności (*pkt 2*) zaś w związku ze skazaniem za czyn przypisany w *pkt 2* wyroku na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz małoletniego pokrzywdzonego D. W. 500 (pięćset) złotych tytułem nawiązki (*tiret pierwsze*), a na podstawie art. 41a § 1 i 4 k.k. orzekł zakaz zbliżania się przez oskarżonego do pokrzywdzonego D. W. na odległość mniejszą niż 30 (trzydzieści) metrów (*tiret drugie*). Ponadto sąd na podstawie art. 63 § 1 i 5 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w postaci zatrzymania od dnia 28 czerwca 2020 r. godz. 11:45 do dnia 29 czerwca 2020 r. godz. 12:15 (*pkt 3*) oraz rozstrzygnął w przedmiocie kosztów sądowych (*pkt 4*).

Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 27 maja 2021 r. wobec niezaskarżenia przez strony postępowania.

Postanowieniem z dnia 15 lipca 2021 r., sygn. akt II Ko 960/21, Sąd Rejonowy w Radzynie Podlaskim po rozpoznaniu wniosku kuratora sądowego, działając na podstawie art. 13 § 1 k.k.w. rozstrzygnął wątpliwości co do zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego orzeczonego wobec M. K. ww. wyrokiem w ten sposób, że wskazał, iż zakaz ten orzeczony został bezterminowo. W uzasadnieniu

wskazał m.in., że skoro w wyroku w sprawie II 1043/19 sąd nie określił czasu trwania zakazu, należy uznać, że zakaz ten orzeczony został bezterminowo.

Od powyższego wyroku kasację na korzyść skazanego wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył go w zakresie orzeczenia o środku karnym z art. 41a § 1 k.k. (*pkt 2 tiret drugie* części dyspozytywnej) i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 41a § 1 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2b k.k., polegające na orzeczeniu wobec oskarżonego M. K. środka karnego w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego D. W. na odległość 30 (trzydzieści) metrów, bez wskazania okresu obowiązywania tego środka, podczas gdy przepis art. 43 § 1 k.k. wskazuje, że zakazy wymienione w art. 39 pkt 2-2b k.k. orzeka się w latach, tj. od 1 roku do lat 15, co obliuguje sąd do określenia czasookresu obowiązywania takiego środka karnego.

W konkluzji kasacji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Radzynie Podlaskim do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, stąd jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie przewidzianym w przepisie art. 535 § 5 k.p.k.

Bez wątpienia w przedmiotowej sprawie doszło do rażącej i mającej istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku obrazy art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 41a § 1 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2b k.k. bowiem w myśl art. 43 § 1 k.k., zakazy wymienione w art. 39 pkt 2-2b i 3 k.p.k., a więc również zakaz zbliżania się do określonych osób, orzeka się w latach, od roku do lat 15 i czyni się to w wyroku.

Skoro zatem w przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy w Radzynie Podlaskim w wyroku skazującym wydanym w sprawie o sygn. akt II K 1043/20, na podstawie art. 41a § 1 i 4 k.k. orzekł wobec M. K. środek karny w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego D. W. na odległość 30 (trzydzieści) metrów (*pkt 2 tiret drugie* części dyspozytywnej wyroku), to powinien był uwzględnić treść wskazanych wyżej przepisów i określić czasokres obowiązywania orzeczonego zakazu. Pominięcie ustawowego wymogu określenia czasu trwania zakazu wymienionego w art. 39 pkt 2b k.k., wykluczającego możliwość jego precyzowania przy wykorzystaniu

dyspozycji art. 105 k.p.k., art. 13 § 1 k.k.w. czy zasady *in dubio pro reo* (art. 5 § 2 k.p.k.), uznać należało za rażące uchybienie przepisom prawa karnego materialnego wskazanym w zarzucie *petitum* kasacji, a w konsekwencji – uwzględnić zawarty w kasacji wniosek. Zgodzić się przy tym należy z utrwalonym już w orzecznictwie poglądem, że domaganie się określenia czasu trwania środka karnego w sytuacji, gdy w wyroku okres ten nie został określony, jest działaniem na korzyść oskarżonego, bowiem brak określenia czasu sprawia, iż orzeczony środek obowiązywałby bez żadnych ograniczeń czasowych, bezterminowo (zob. np. wyroki SN: z dnia 14 października 2014 r., III KK 125/14 czy z dnia 30 marca 2015 r., II KK 75/15).

Z tych przyczyn, konieczne było uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania. W postępowaniu ponownym Sąd ten zobligowany będzie do przestrzegania określonych ustawowo granic wymiaru omawianego środka karnego. Ponadto, Sąd uważał będzie na kierunek kasacji i okoliczność, że zakaz zbliżania się do pokrzywdzonego obowiązuje względem oskarżonego już od uprawomocnienia się orzeczenia (art. 43 § 2 k.k.). Stosownie zaś do art. 538 § 1 k.p.k. z chwilą uchylenia wyroku wykonanie środka karnego ustaje, a środek karny już wykonany zalicza się odpowiednio na poczet nowo orzeczonego środka karnego. *A maiori ad minus*, okres, w jakim doszło już do wykonania przez skazanego przedmiotowego zakazu należy zatem zaliczyć mu na poczet ponownie orzeczonego środka tego rodzaju (por. wyrok SN z dnia 17 grudnia 2020 r., I KK 170/20, LEX nr 3168903).

I.n

at